

УДК 008+791.4

DOI <https://doi.org/10.32782/facs-2025-3-2-16>

Кристина НАСТАЧЕНКО

викладач, Харківська державна академія культури, Бурсацький узвіз, 4, м. Харків, Україна, 61000

ORCID: 0000-0003-1376-4571

Олексій НАСТАЧЕНКО

старший викладач, Харківська державна академія культури, Бурсацький узвіз, 4, м. Харків, Україна, 61000

ORCID: 0009-0001-3439-180X

Алла ГІХОНК

викладач, Харківська державна академія культури, Бурсацький узвіз, 4, м. Харків, Україна, 61000

ORCID: 0009-0000-7959-3299

Бібліографічний опис статті: Настаченко, К., Настаченко, О., Гіхонк, А. (2025). Міжкультурні коди в режисурі шоу та артпроектів: локальне й глобальне. *Fine Art and Culture Studies*, 3-2, 120–127, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-3-2-16>

МІЖКУЛЬТУРНІ КОДИ В РЕЖИСУРІ ШОУ ТА АРТПРОЄКТІВ: ЛОКАЛЬНЕ Й ГЛОБАЛЬНЕ

У статті здійснено теоретико-аналітичне осмислення міжкультурних кодів як ключових елементів сучасної режистури шоу та артпроектів, що функціонують на перетині локальних традицій і глобальних форматів. Обґрунтовано актуальність дослідження в умовах посилення глобалізаційних процесів, що вимагають нових підходів до репрезентації локальної ідентичності через мистецькі форми. **Метою дослідження** є виявлення специфіки функціонування міжкультурних кодів у режисурі мистецьких проєктів і стратегій адаптації локального змісту до глобального контексту та навпаки.

Методологія дослідження спиралася на міждисциплінарний аналіз, що інтегрував семіотичний, культурологічний та режисерсько-практичний інструментарій для комплексного вивчення міжкультурних кодів у контексті сценічного мистецтва та глобальної комунікації. **Наукова новизна дослідження** полягає у виокремленні, систематизації та теоретичному осмисленні режисерських стратегій оперування міжкультурними кодами в різноманітних шоу та мистецьких проєктах на динамічному перетині локального й глобального культурних контекстів.

Результати та висновки. Розкрито теоретичні засади міжкультурної комунікації в мистецтві з опорою на концепти культурного коду, символічного перекладу та інтеркультурного діалогу. Виокремлено основні режисерські стратегії взаємодії з міжкультурними кодами: гібридизацію, контекстуалізацію та деконструкцію. Проаналізовано приклади застосування цих стратегій на прикладі українських артпроектів, що були презентовані на міжнародних фестивалях, а також у межах адаптації глобальних шоу-форматів, зокрема телепроєкту «Танці з зірками». Доведено, що режисер виступає як культурний фасилітатор, здатний транслювати локальні наративи універсальною сценічною мовою, зберігаючи при цьому глибинну семантику національного. Увага до культурного коду в режисурі розглядається як чинник міжкультурного порозуміння та засіб гуманітарної дипломатії.

Матеріали даного дослідження становлять інтерес для широкого кола науковців і практиків, зокрема фахівців у галузі режистури, сценічного мистецтва, культурології, семіотики, міжкультурної комунікації, а також для експертів із креативних індустрій, які працюють із глобальними форматами. Особливо цінною ця розвідка буде для дослідників постколоніального простору, де актуалізується необхідність переосмислення локального досвіду через універсальні художні мови. Подальші дослідження доцільно спрямувати на поглиблений аналіз семіотики міжкультурних кодів у цифрових форматах сценічного мистецтва та вивчення рецепції локальних смислів у глобальному контексті.

Ключові слова: міжкультурна комунікація, культурні коди, режисура артпроектів, локальна ідентичність, глобальні наративи, сценічна мова, гібридизація, культурна адаптація.

Krystyna NASTACHENKO

Lecturer, Kharkiv State Academy of Culture, 4 Bursatskyi Descent, Kharkiv, Ukraine, 61000

ORCID: 0000-0003-1376-4571

Oleksii NASTACHENKO

Senior Lecturer, Kharkiv State Academy of Culture, 4 Bursatskyi Descent, Kharkiv, Ukraine, 61000

ORCID: 0009-0001-3439-180X

Alla GIKHONK

Lecturer, Kharkiv State Academy of Culture, 4 Bursatskyi Descent, Kharkiv, Ukraine, 61000

ORCID: 0009-0000-7959-3299

To cite this article: Nastachenko, K., Nastachenko, O., Gikhonk, A. (2025). Mizhkulturni kody v rehzhysuri shou ta artproiektiv: lokalne y hlobalne [Intercultural codes in directing show and art projects: local and global]. *Fine Art and Culture Studies*, 3-2, 120–127, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-3-2-16>

INTERCULTURAL CODES IN DIRECTING SHOWS AND ART PROJECTS: LOCAL AND GLOBAL

*The article presents a theoretical and analytical reflection on intercultural codes as key elements of contemporary directing in shows and art projects that operate at the intersection of local traditions and global formats. The relevance of the study is substantiated in the context of intensifying globalization processes, which require new approaches to representing local identity through artistic forms. **The aim of the study** is to identify the specifics of intercultural code functioning in the directing of artistic projects and the strategies for adapting local content to the global context and vice versa.*

***The research methodology** is based on an interdisciplinary analysis that integrates semiotic, cultural, and directing-practical tools for a comprehensive study of intercultural codes within the context of performing arts and global communication. The scientific novelty of the study lies in the identification, systematization, and theoretical reflection on directing strategies for operating with intercultural codes in various shows and artistic projects at the dynamic intersection of local and global cultural contexts.*

***Results and conclusions.** The article outlines the theoretical foundations of intercultural communication in the arts, relying on the concepts of cultural code, symbolic translation, and intercultural dialogue. Key directing strategies for engaging with intercultural codes are identified: hybridization, contextualization, and deconstruction. The application of these strategies is analyzed using examples of Ukrainian art projects presented at international festivals, as well as within the adaptation of global show formats, particularly the television project *Dancing with the Stars. It is demonstrated that the director acts as a cultural facilitator capable of conveying local narratives through a universal stage language while preserving the deep semantics of national identity. Attention to cultural code in directing is viewed as a factor in fostering intercultural understanding and as a tool of humanitarian diplomacy.*

The materials of this study are of interest to a wide range of scholars and practitioners, particularly specialists in directing, performing arts, cultural studies, semiotics, intercultural communication, as well as experts in creative industries working with global formats. This research will be especially valuable for scholars in postcolonial contexts, where the need to rethink local experience through universal artistic languages becomes particularly relevant. Future research should focus on an in-depth analysis of the semiotics of intercultural codes in digital formats of performing arts and on the study of the reception of local meanings in a global context.

***Key words:** intercultural communication, cultural codes, directing of art projects, local identity, global narratives, stage language, hybridization, cultural adaptation.*

Актуальність проблеми. У сучасному мистецькому ландшафті режисура видовищних заходів та мистецьких проєктів набуває особливого значення в контексті міжкультурної комунікації, де першочерговим стає завдання узгодження автентичних місцевих значень із загальносвітовими наративами. В умовах зростання інтенсивності культурного обміну, транскордонної мобільності мистецтва та розширення майданчиків для міжнародної репрезентації творчих ініціатив, визріла нагальна потреба у глибокому фаховому осмисленні культурних кодів, що свідомо чи несвідомо застосовуються режисерами для ідентифікації, адаптації або ж трансформації

культурних ідентичностей (Набоков & Крипчук, 2023, с. 93). Динаміка взаємодії локального та глобального на сценічному просторі не лише продукує новітні естетичні парадигми, але й створює потенційні зони непорозуміння, що неминуче актуалізує питання інтерпретації традицій, символіки та репрезентації категорій «свого» та «чужого».

Актуальність обраної проблематики визначена необхідністю критичного аналізу режисерських стратегій, спрямованих на налагодження плідного кроскультурного діалогу. У новітніх видовищних формах – починаючи від національних презентацій на престижних

міжнародних виставках і закінчуючи синтетичними міждисциплінарними перформансами – чітко простежується потреба в розробці дієвих інструментів культурної адаптації сценічного контенту (Кандагура & Миколайчук, 2024). Водночас, у науковому дискурсі досі відчувається брак комплексних досліджень, які б всебічно аналізували міжкультурну символіку та специфіку режисерських рішень у контексті глобалізованого мистецького середовища.

Фокус спрямовано на розкриття механізмів, за допомогою яких режисери видовищних заходів та мистецьких проєктів здійснюють складний процес трансляції локальних смислів у глобальний контекст, майстерно використовуючи різноманітні засоби сценічної мови, глибоко закорінену культурну символіку, виважені адаптаційні стратегії та інтерпретацію усталених традицій. Особливу увагу приділено дослідженню функціонування режисури як важливого інструменту міжкультурної медіації. Було виокремлено такі ключові завдання цього дослідження:

- здійснити виокремлення основних типів культурних кодів, що знаходять своє відображення в сучасних видовищних заходах та мистецьких проєктах;
- провести ретельний аналіз конкретних прикладів локалізації глобального змісту та глобалізації локального у практичних режисерських стратегіях;
- дати розгорнутий опис ефективних методів кроскультурної адаптації, що застосовуються в сучасних сценічних практиках;
- виявити ключові проблеми та окреслити перспективні напрями режисерського діалогу з багатоманітною глобальною аудиторією.

Наукова новизна представленої роботи полягає у здійсненій систематизації та глибокому теоретичному осмисленні різноманітних режисерських підходів до формування цілісного міжкультурного смислового поля у видовищних заходах та мистецьких проєктах. У межах дослідження запропоновано оригінальну класифікацію стратегій сценічної локалізації в умовах всеосяжної глобалізації та введено до наукового обігу низку нових понять, безпосередньо пов'язаних із процесами культурної адаптації в режисурі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У контексті невпинного розширення міжнародних обріїв сценічних та мистецьких проєктів

питання міжкультурної комунікації в творчому процесі набуває особливої гостроти. Одним із наріжних каменів цього процесу є ідентифікація та інтерпретація культурних кодів, що знаходять своє втілення в режисерській практиці. У цьому зв'язку заслуговує на увагу праця Є. Толепбергенов та С. Каржаубаєвої, де автори здійснили спробу артикулювати форму розуміння культури мови тіла у фізичному театрі, розглядаючи його як самобутню форму невербальної взаємодії (Tolepbergen, Karzhaubaeva, 2023). Проведене дослідження виявило органічний зв'язок між культурними кодами та тілесною експресією на сцені, що є визначальним у процесі міжкультурного сприйняття сценічного змісту.

Важливі аспекти візуальної мови театру та принципів конструювання сценічного простору, зокрема щодо композиції, колористики, фактури та ритму, стали предметом аналізу в монографії К. Меллой (Malloy, 2022). Авторка зосереджує увагу на художніх засобах, що безпосередньо впливають на глядацьке сприйняття. Проте, питання трансляції локальних смислів у глобальному контексті висвітлено недостатньо широко, що зумовлює необхідність подальшого поглибленого теоретичного осмислення.

Цінні теоретичні підґрунтя для нашого дослідження закладено у праці С. Лю, К. Галлуа та З. Волчич, де розкрито ключові моделі міжкультурної комунікації, включаючи концепції культурної ідентичності, адаптації та культурного шоку (Liu, Gallois, Volcic, 2023). Теоретичні висновки цього дослідження створюють міцну основу для інтерпретації складних процесів взаємодії між митцем та аудиторією в кроскультурному середовищі. Подібні підходи знаходять свій подальший розвиток у роботі J. Baldwin та її співавторів, де особливий акцент зроблено на культурній чутливості, міжкультурному діалозі та стратегічному розумінні культурних відмінностей у повсякденному житті (Baldwin et al., 2023).

В українському науковому дискурсі вагоме місце посідає стаття С. Прищенка, в якій культурна спадщина плакату розглядається як важливий засіб комунікативного та творчого досвіду (Прищенко, 2021). Дослідження акцентує увагу на візуальній символіці як дієвому інструменті трансляції культурних кодів, що має безпосереднє значення для розуміння

особливостей сценічного оформлення у міжкультурних проєктах.

Попри наявність цінних теоретичних розвідок, низка принципів питань міжкультурної комунікації в режисурі видовищних заходів залишається на периферії академічної уваги. Зокрема, потребує поглибленого аналізу проблема інтеграції локальних і глобальних культурних кодів у сценічне дійство. Також, малодослідженими є механізми сценічної культурної адаптації та способи формування повноцінного міжкультурного діалогу засобами режисерського рішення.

Метою дослідження було з'ясування специфіки функціонування міжкультурних кодів у режисурі видовищних заходів та мистецьких проєктів, а також виявлено режисерські стратегії, що застосовуються для адаптації локального культурного змісту до глобального контексту та, навпаки, інтерпретації глобальних наративів крізь призму локальної ідентичності.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасному мистецькому вимірі міжкультурна комунікація перестає бути пасивним процесом взаєморозуміння, натомість постає як інтенсивна взаємодія різнорідних культурних систем, що вступають у безпосередній діалог на сценічному майданчику, у візуальному просторі або в тактильно-просторовому середовищі мистецького проєкту (Аксютенко, 2024, с. 14). На наш погляд, тут вже йдеться не просто про трансляцію інформації, а про глибоке зіткнення смислових полів, де кожна культура репрезентується не як монолітне утворення, а як складна, напружена мережа кодів, звичаїв, символів та усталених форм художнього вираження. У цьому контексті мистецька комунікація повинна розгортатися не на рівні універсального повідомлення, а крізь призму індивідуальної та колективної культурної пам'яті, емоційного досвіду та закодованих невербальних сигналів.

Ключову роль у цьому складному процесі відіграють культурні коди – багатошарові знакові системи, що акумулюють специфічні способи мислення, фундаментальні цінності та світоглядні константи певної культурної спільноти (Liu, Gallois & Volcic, 2023). Як зазначено у праці дослідників, у мистецькій практиці культурні коди виконують низку важливих функцій: ідентифікаційну (маркуючи культурну приналежність смислу),

інтерпретативну (направляючи глядача в процесі розуміння художнього висловлювання) та моделювальну (конструюючи нову художню реальність на перетині локального та глобального). Сценічна мова актора, візуальні метафори художника, пластика тіла перформера, ритмічна організація звуку, тактильні відчуття від матеріалу, значуще мовчання та інтонаційні нюанси – усе це стає переконливим носієм культурного коду, що одночасно існує в часі та поза його межами.

Міжкультурна взаємодія в мистецтві живиться напругою між дихотомією «свого» та «чужого». Спираючись на теоретичні засади діалогічної парадигми, культурний контакт ніколи не є нейтральним актом: він неминуче призводить або до формування спільної зони інтерпретації, або ж виводить на поверхню потенційний конфлікт символічних систем. Теорія міжкультурного діалогу розглядає комунікацію не як простий обмін усталеними значеннями, а як динамічний процес співіснування множинних смислів, де пауза може виявитися красномовнішою за вимовлене слово, а відсутність певного коду – показником глибокої культурної відмінності. Простір мистецького проєкту в такій інтерпретації трансформується на своєрідну арену символічного співбуття, де режисер виконує не лише функцію координатора естетичних елементів, але й роль медіатора між різними культурними світами, що прагнуть знайти спільну мову порозуміння.

Однак, всеосяжна глобалізація суттєво трансформувала саму природу цього діалогу. У глобалізованому світі локальні традиції вже не існують в ізольованому стані – вони зазнають постійних модифікацій, переосмислень, адаптуються до універсального художнього дискурсу, іноді поступаючись первісною автентичністю заради досягнення ширшої зрозумілості (Malloy, 2022). Водночас, цей процес не є виключно деструктивним. Трансформація традицій у глобальному контексті здатна продукувати абсолютно нові форми художнього вираження, які не заперечують локальну ідентичність, а навпаки – репрезентують її в більш складному, багатогранному вигляді. Відбувається значуще зміщення самого принципу інтерпретації: традиція перестає бути непорушним канонам, а постає як відкритий, динамічний код, доступний до множинного прочитання та постійної реконфігурації.

На нашу думку, у зв'язку з такими соціокультурними зрушеннями культурні кордони стають дедалі більш розмитими, а ідентичність втрачає свою жорстку прив'язку до географічного простору, режисерська практика неминуче набуває рис інтеркультурності. Режисер нині вже не обмежується рамками суто національних чи традиційних кодів – він вільно оперує багатогранною палітрою знаків, смислових нюансів, візуальних конвенцій та ритмічних структур, що сягають корінням у різні культурні контексти (рисунк 1). Саме тому глибоке осмислення міжкультурних кодів стає для митця не просто естетичним вибором, а й відповідальною етичною позицією в контексті глобального діалогу.

Однією з ключових стратегій у роботі з багатоплановими культурними змістами є гібридизація – свідоме та виважене поєднання елементів, що походять з різних культурних систем, що відкриває шлях до створення принципово нових художніх форм. Гібридизація – це не хаотичне змішування, а тонке естетичне програмування взаємодії кодів, де кожен елемент зберігає свою унікальність, водночас розкриваючись для багаторівневого інтерпретування. У сучасних видовищних проєктах ця стратегія яскраво проявляється у синтезі західної драматургічної традиції з ритуальними елементами східних перформансів, у поєднанні автентичного музичного фольклору з сучасними електронними

звуковими ландшафтами, у вплетенні традиційної символіки у гнучкі модульні сценографічні рішення. Показовим прикладом може слугувати сценічне дійство, де естетика японського театру Но органічно співіснує з пластичною виразністю сучасного європейського перформансу, утворюючи унікальний простір міжкультурної рефлексії, де жодна зі сторін не втрачає своєї самобутності, а натомість народжується нова, цілісна художня єдність.

Іншою важливою режисерською тактикою є контекстуалізація – майстерна адаптація локального культурного матеріалу до широкого глобального інформаційного поля без нівелювання його глибинного змісту. Йдеться про інтелектуальну трансформацію локальних тем, які набувають нових семантичних відтінків у процесі діалогу з міжнародною аудиторією. У цій стратегії режисер виступає в ролі проникливого інтерпретатора контексту, здатного розшифрувати локальний культурний код у зрозумілій художній формі, уникаючи при цьому спрощення чи надмірної фольклоризації. Наприклад, у проєкті, присвяченому трагічній історії депортації кримських татар, режисер використовує універсальну мову тіла, автентичні документальні свідчення та лаконічну мінімалістичну сценографію, що в сукупності створює емоційно потужне та водночас глибоко зрозуміле художнє висловлювання про втрату, ідентичність та історичну пам'ять. У результаті

Рис. 1. Режисерські стратегії роботи з міжкультурними кодами

Джерело: створено автором

локальна травма знаходить відгук у глобальному співпереживанні.

Третьою значущою стратегією є деконструкція, що полягає у свідомому розкладанні усталених культурних стереотипів та їхньому критичному художньому переосмисленні. Деконструктивна режисура не просто фіксує наявність стереотипу, а розкриває його внутрішню суперечливість, виявляючи, що в основі стійких уявлень часто криється культурне непорозуміння або ж колоніальний погляд на «іншого». Мистецькі засоби – гостра іронія, гротескна образність, символічна інверсія – стають потужними інструментами цієї критичної операції. Так, у театральній постановці, що деконструє стереотипний образ «східної жінки» в уявленні західного глядача, режисерка навмисно гіперболізує шаблонізовані візуальні коди (вуаль, мовчання, покірність), доводячи їх до абсурду, демонструючи їхню внутрішню порожнечу та естетичну неспроможність. Деконструкція в цьому контексті постає як спосіб повернення суб'єктності тим, чий образ колись був зведений до спрощеної знакової конструкції.

Застосування цих трьох стратегій не лише збагачує естетичне розмаїття сучасних видовищних заходів та мистецьких проєктів, але й стимулює активне глядацьке мислення, виводячи мистецтво за межі пасивного споглядання – у сферу глибокого осмислення, критичного сумніву та активної співучасті. Режисура в міжкультурному контексті постає як сфера високої відповідальності: перед історичною пам'яттю, перед мовною різноманітністю, перед багатогранною культурною множинністю світу (Tolebergen & Karzhaubaeva, 2023).

У сучасному українському мистецькому просторі дедалі виразніше окреслюється

тенденція активного залучення до глобального міжкультурного діалогу. Мистецькі проєкти, що гідно представляють Україну на міжнародних платформах, на наш погляд не лише демонструють самобутність національної ідентичності, а й засвідчують здатність української режисури майстерно оперувати складними міжкультурними кодами, вправно адаптуючи, глибоко трансформуючи та критично деконструючи загальносвітові смисли крізь призму унікальної локальної оптики. Ретельний аналіз окремих знакових кейсів дає змогу простежити конкретні механізми цієї плідної художньої взаємодії (таблиця 1).

«Шоу-резиденція Dakh» – унікальний проєкт, що органічно поєднує елементи театру, музики, перформансу та оригінального сценографічного рішення, постає як яскравий приклад режисерської гібридизації та контекстуалізації. Успішні міжнародні презентації, зокрема на престижних фестивалях у Німеччині, Польщі та Франції, переконливо продемонстрували здатність українських митців не лише берегти автентичну естетичну природу свого мистецтва, а й репрезентувати її універсальною художньою мовою, зрозумілою широкому міжнародному загалу. Візуальний код українського села, багата палітра традиційного вокалу, глибокий ритм обрядовості – усе це майстерно інтегрується в постдраматичну структуру, набуваючи нових смислових відтінків через композиційне переосмислення та сміливу сценічну модернізацію. Цей знаковий проєкт створює особливий простір для міжкультурного резонансу, де глибоко локальні теми (традиція, спільнота, ритуал) знаходять своє прочитання як універсальні (екзистенція, відчуження, невпинний пошук ідентичності). У такий спосіб «Шоу-резиденція Dakh» перестає бути простим «експортом культури», а стає активним

Таблиця 1

Порівняльна характеристика міжкультурних стратегій у «Шоу-резиденція Dakh» та «Танці з зірками»

Параметр	Шоу-резиденція Dakh	Танці з зірками (українська версія)
Формат	Постдраматичний театр, перформанс	ТБ-формат, розважальне шоу
Базова стратегія	Гібридизація + контекстуалізація	Контекстуалізація + часткова деконструкція
Джерело культурних кодів	Локальні ритуали, автентична музика	Глобальний формат з локальними адаптаціями
Режисерська задача	Переосмислення традиції, інтеркультурна медитація	Інтеграція локальних смислів у глобальний формат
Результат	Інтеркультурний діалог	Інтерпретація локальної ідентичності

Джерело: створено автором

учасником глобального культурного обміну, де українське звучить не як екзотичний артефакт, а як самобутній і вагомий голос.

Інший важливий напрям міжкультурної взаємодії полягає в органічному впровадженні глобальних форматів в український медіапростір, що яскраво ілюструється такими успішними проєктами, як адаптація популярної франшизи «Танці з зірками». Попри свою розважальну природу, ця телевізійна програма є показовим прикладом глибоко закованої міжкультурної комунікації, в якій режисерські рішення набувають особливого смислового навантаження. Процес адаптації західного шоу в українському контексті виявив декілька ключових стратегій: з одного боку – ретельне збереження базової структури формату (динамічний ритм, гостра конкуренція, впізнавані візуальні архетипи), з іншого – свідоме та органічне вплетення локальних культурних елементів, зокрема через ретельний вибір музичного матеріалу, стилізацію танцювальних постановок, особливі наративні інтонації у промоційних матеріалах.

В окремих пам'ятних випусках «Танців з зірками» спостерігалось проникливе сценічне відтворення важливих сторінок національної пам'яті, зокрема в епізодах, присвячених трагічним подіям війни, болючим втратам або визначним культурним героям. У цьому контексті глобальний формат набуває функції важливої соціокультурної платформи, а режисер виконує роль своєрідного фасилітатора змісту, майстерно адаптуючи універсальну форму до конкретного національного контексту. У такому глибокому прочитанні формат перестає бути просто імпортованою розвагою і перетворюється на дієвого медіатора національного досвіду, зрозумілого та емоційно близького навіть у межах суворо структурованого глобального шоу-продукту (Стоколяс, 2024).

У результаті ретельного аналізу цих знакових кейсів стає очевидним, що українська режисура продемонструвала вражаючу здатність до гнучкого смислового маневрування між локальним та глобальним, зберігаючи при цьому непорушну культурну щільність і водночас успішно інтегруючись у широкий міжкультурний діалог. Саме ця унікальна здатність – органічно поєднувати глибоку ідеологічну чутливість з винятковою формальною гнучкістю – формує нову якість українських мистецьких проєктів,

які стають не лише об'єктами пасивного перегляду, а й важливими подіями глибокого співпереживання, взаємного розуміння та глобальної солідарності.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У проведеному дослідженні було встановлено, що режисура сучасних видовищних заходів та мистецьких проєктів, функціонуючи в умовах кроскультурного обміну, демонструє зростаючу орієнтацію на використання міжкультурних кодів як дієвих інструментів діалогу, адаптації та глибокої трансформації. З'ясовано, що ключовими режисерськими стратегіями в цьому складному контексті виступають гібридизація, контекстуалізація та деконструкція, які надають можливість ефективно транслювати унікальну локальну культурну ідентичність у зрозумілих глобальних форматах, зберігаючи при цьому її глибинну змістову насиченість.

Аналіз знакових кейсів українських мистецьких проєктів, успішно представлених на престижних міжнародних фестивалях, а також процесів адаптації популярних глобальних шоу-форматів у локальному медіапросторі переконливо засвідчив здатність української режисури до гнучкого та відповідального моделювання художнього висловлювання. У межах цієї моделі особливу увагу було приділено тому, що саме міжкультурні коди – візуальні образи, звукові рішення, наративні структури – слугують своєрідною платформою для виникнення принципово нових смислових зв'язків, у яких багата традиція може бути не лише дбайливо збережена, а й органічно актуалізована крізь призму сучасних естетичних форм.

Подальші наукові розвідки в цьому напрямі видаються перспективними у кількох ключових аспектах. Насамперед, це розширення типології режисерських стратегій, зокрема з урахуванням стрімкого розвитку новітніх цифрових форматів та унікальних можливостей віртуального перформансу. Не менш важливим є поглиблений аналіз складної семіотики міжкультурних кодів у сучасному шоу-дизайні та організації сценічного простору. Особливої уваги заслуговує детальне вивчення особливостей рецепції міжкультурного контенту з боку різноманітної міжнародної аудиторії, особливо в складному контексті війни, численних криз та нових форм культурного опору.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Аксютенко Б. О. Європейський фестивальний рух як форма культурної взаємодії циркового мистецтва. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого*. 2024. № 35. С. 294–304. URL: <http://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/3642>
2. Кандагура К., Миколайчук І. Вплив міжкультурної толерантності на ефективність діяльності працівників в організації. *Review of Transport Economics and Management*. 2024. № 11 (27). С. 115–121. DOI: <https://doi.org/10.15802/rtem2024/296533>
3. Набоков Р., Крипчук М. Дидактичне обґрунтування теоретичних і практичних компонентів викладання курсу «Режисура шоу та артпроектів» в умовах екстреного дистанційного онлайн-навчання. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво*. 2023. Т. 6, № 1. С. 88–100. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-759X.6.1.2023.276722>
4. Прищенко С. В. Cultural heritage of a poster: communicative and creative experience. *Creativity Studies*. 2021. Vol. 14, No 1. P. 18–33. DOI: <https://doi.org/10.3846/cs.2021.12605>
5. Стоколяс М. Розвиток сучасної методики поп-вокалу в контексті міжкультурної комунікації. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку (напрям: культурологія)*. 2024. № 49. С. 337–342. URL: <https://zbirnyky.rshu.edu.ua/index.php/ucpmk/article/view/877/1704>
6. Zhavoronkov M. Мистецтво ілюзійонізму в контексті сучасних тенденцій розвитку креативних індустрій України. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2023. № 4. С. 32–37. URL: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=1209499>
7. Baldwin J. R., González A., Brock N., Xie M., Chao C. C. Intercultural communication for everyday life. John Wiley & Sons, 2023. URL: <https://surl.li/mjbxnp>
8. Liu S., Gallois C., Volcic Z. Introducing intercultural communication: Global cultures and contexts. 2023. URL: <https://www.torrossa.com/en/resources/an/5543051>
9. Malloy K. E. The art of theatrical design: elements of visual composition, methods, and practice. *Routledge*, 2022. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781003023142>
10. Tolepbergen Y., Karzhaubaeva S. Physical theater and the formula for interpreting body language culture. *Central Asian Journal of Art Studies*. 2023. Vol. 8, No 4. P. 179–195. DOI: [10.47940/cajas.v8i4/765](https://doi.org/10.47940/cajas.v8i4/765)

REFERENCES:

1. Aksyutenko, B. O. (2024). Yevropeyskyy festyvalnyy rukh yak forma kulturnoyi vzayemodiyi tsyrkovoho mystetstva [European festival movement as a form of cultural interaction of circus art]. *Naukovyy visnyk KNUKTK*, 35, 294–304 [in Ukrainian].
2. Kandahura, K., & Mykolaychuk, I. (2024). Vplyv mizhkulturnoyi tolerantnosti na efektyvnist diyalnosti pratsivnykiv v orhanizatsiyi [The influence of intercultural tolerance on the effectiveness of employees in the organization]. *Review of Transport Economics and Management*, 11 (27), 115–121 [in Ukrainian].
3. Nabokov, R., & Krypchuk, M. (2023). Dydaktychne obgruntuvannya teoretychnykh i praktychnykh komponentiv vykladannya kursu “Rezhysura shou ta artproyektiv” v umovakh ekstretnoho dystantsiynoho onlayn-navchannya [Didactic justification of theoretical and practical components of teaching the course “Show and art projects directing” in emergency distance online learning]. *Visnyk KNUKiM. Seriya: Stsenichne mystetstvo*, 6 (1), 88–100 [in Ukrainian].
4. Pryshchenko, S. V. (2021). Cultural heritage of a poster: communicative and creative experience. *Creativity Studies*, 14 (1), 18–33. DOI: <https://doi.org/10.3846/cs.2021.12605>
5. Stokolyas, M. (2024). Rozvytok suchasnoyi metodyky pop-vokalu v konteksti mizhkulturnoyi komunikatsiyi [Development of modern pop vocal techniques in the context of intercultural communication]. *Ukrayinska kultura: mynule, suchasne, shlyakhy rozvytku*, 49, 337–342 [in Ukrainian].
6. Zhavoronkov, M. (2023). Mystetstvo iluzionizmu v konteksti suchasnykh tendentsiy rozvytku kreatyvnykh industriy Ukrayiny [The art of illusionism in the context of modern trends in the development of creative industries of Ukraine]. *Visnyk NAKKKiM*, 4, 32–37 [in Ukrainian].
7. Baldwin, J. R., González, A., Brock, N., Xie, M., & Chao, C. C. (2023). Intercultural communication for everyday life. John Wiley & Sons. <https://surl.li/mjbxnp>
8. Liu, S., Gallois, C., & Volcic, Z. (2023). Introducing intercultural communication: Global cultures and contexts. <https://www.torrossa.com/en/resources/an/5543051>
9. Malloy, K. E. (2022). The art of theatrical design: elements of visual composition, methods, and practice. *Routledge*. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781003023142>
10. Tolepbergen, Y., & Karzhaubaeva, S. (2023). Physical theater and the formula for interpreting body language culture. *Central Asian Journal of Art Studies*, 8 (4), 179–195. DOI: <https://doi.org/10.47940/cajas.v8i4/765>